

Discriminatie, onverdraagzaamheid, racisme en de kracht van de liefde

Nieuwe verhalen voor jongeren in de onder- en bovenbouw

Cath Crowley. (2017). *Donkerblauwe woorden*. Amsterdam: Leopold. Isbn 978 90 258 7267 0, € 14,99, 293 blz.

Gerard van Gemert. (2017). *Ademloos*. Hasselt/Amsterdam: Clavis. Isbn 978 90 448 2959 4, € 16,95, 144 blz.

Angie Thomas. (2017). *The hate u give*. Amsterdam: Overamstel/Moon. Isbn 978 90 488 3717 5, € 19,99, 363 blz.

Suzanne Wouda. (2017). *Sabel*. Amsterdam: Hoogland & Van Klaveren. Isbn 978 90 896 7245 2, € 14,90, 134 blz.

Gerard van Gemert en Suzanne Wouda schrijven boeken die heel geschikt zijn voor lezers in de onderbouw. In *Ademloos* snijdt Van Gemert een actueel thema aan, te weten de vluchtelingenproblematiek – luchtiger van opzet dan andere verhalen over dit onderwerp, mede dankzij de prominente plaats voor voetbal in deze hedendaagse geschiedenis. Dat is een handige zet van de auteur, die ook in eerder verschenen werk veel aandacht geeft aan sport. Het verhaal is toegankelijk en zal zeker in de smaak vallen bij leerlingen in de basisberoepsgerichte leerweg. Ook *Sabel*, het nieuwste boek van Suzanne Wouda, is geschikt voor jon-

ge lezers, maar om echt te kunnen genieten van dit verhaal is enige leeservaring noodzakelijk. Evenals Van Gemert vraagt Wouda aandacht voor de gevolgen van discriminatie en onverdraagzaamheid en dat doet zij in een indringend relaas over de Jodenvervolging ten tijde van de Tweede Wereldoorlog.

De oudere lezers in de hogere leerjaren zullen smullen van *The hate u give* van Angie Thomas, een geschiedenis over intolerantie en vooroordelen in de huidige maatschappij. En dan tot slot voor de romantici een mierzoete, maar wel verrassend geschreven liefdesgeschiedenis van de Australische Cath Crowley: *Donkerblauwe woorden*.

In actie

Niet voor het eerst kijkt een onbekende jongen toe als Joey en zijn vrienden voetballen op het trapveldje. Joey nodigt hem uit om mee te doen. De jongen, Adil, is elf jaar oud en hij vertelt dat hij in het asielaanbiedercentrum naast het veldje woont. Al snel blijkt dat Adil veel talent heeft, maar toch overall wordt gewantrouwd. Ook vrienden van Joey moeten hem aanvankelijk niet. Joey komt steeds meer te weten over Adils maandenlange reis van Syrië naar Nederland. Het Syrische gezin heeft veel moeten doorstaan. Zo maakte Adil bombardementen mee en is zijn moeder overleden tijdens de vlucht. De

plaatselijke voetbalclub wil geen kinderen van vluchtelingen aannemen. Daar hebben Joey en zijn vrienden geen boodschap aan. Ze nemen het op voor hun nieuwe vriend en komen in actie.

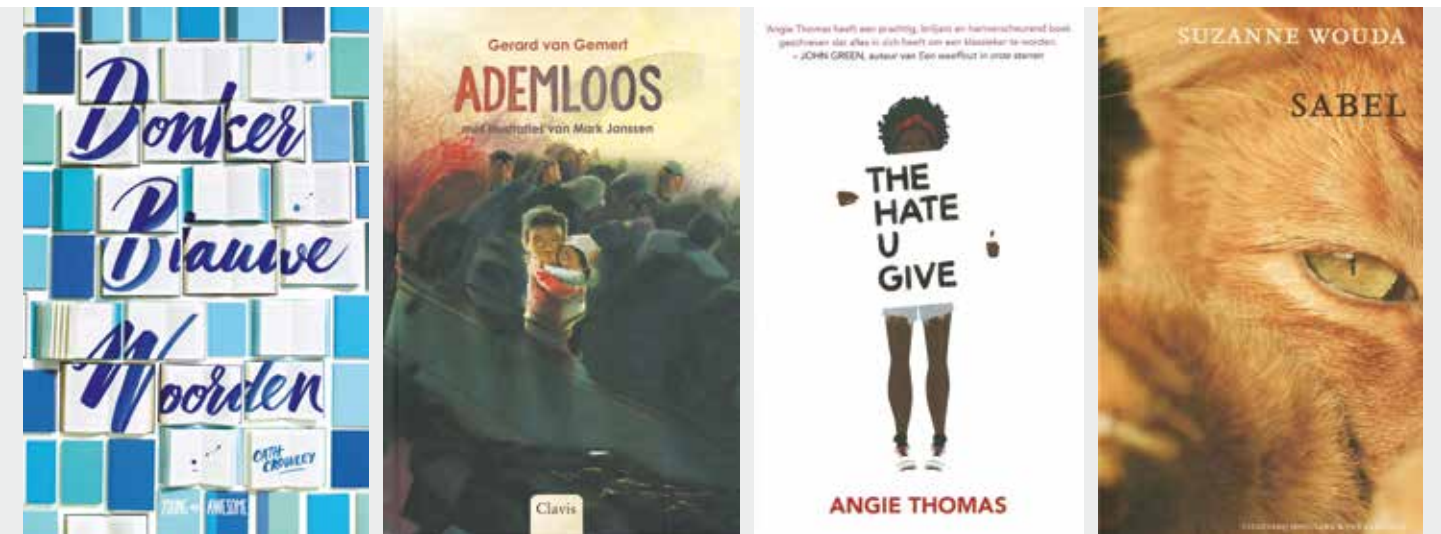
Ademloos van Gerard van Gemert is een boeiend verhaal over vluchtelingen, hoop op een beter leven, voetbal en racisme. De wijze waarop Van Gemert een pleidooi houdt voor openheid in tijden van wantrouwen en toenemende vreemdelingenhaat dwingt respect af. Het verhaal is heel geschikt voor vmbo'ers.

Een kat als enige houvast

Suzanne Wouda kennen we van een drietal vlot geschreven historische jeugdverhalen die uitkwamen bij Ploegsma voor lezers in de onderbouw. Voor haar nieuwste boek *Sabel* duikt ze opnieuw in het verleden. Ze voert Max ten tonele, een Joodse jongen die in 1943 met zijn familie wordt afgevoerd naar Kamp Vught.

Het verhaal springt heen en weer tussen de tijd dat Max nog thuis woonde in de hoofdstad en de tijd die hij doorbracht in Vught. Middels terugblikken ervaren we hoe Max aanvankelijk een onbezorgd bestaan had in Amsterdam, een leven dat na de Duitse bezetting steeds lastiger werd, omdat Joden niet gewenst waren en in hun vrijheid ernstig werden beknot.

Eenmaal opgesloten in Kamp Vught heeft Max één houvast: de rode kater

Sabel, die hij de kinderbarak heeft binnengesmokkeld. Door de ogen van Max ziet de lezer de wereld om de hoofdpersoon heen steeds kleiner worden. Hij klampt zich vast aan alledaagse zaken en datgene wat hem vertrouwd is. In het slot lezen we hoe Max en zijn moeder in de zomer van 1943 met een van de verschrikkelijke kindertransporten via Westerbork worden overgebracht naar een vernietigingskamp.

Suzanne Wouda heeft zich na het verschijnen van haar debuut *Stormvaart* in 2011 ontwikkeld als een schrijfster om wie je niet meer heen kunt. *Sabel* is zo'n verhaal dat onder je huid gaat zitten. De schrijfster geeft je door de ogen van een jong kind een onthutsend en dramatisch beeld van een wereld die steeds vijandiger wordt. Zijn fantasie biedt de hoofdpersoon troost, maar uiteindelijk maakt de verbeelding plaats voor de rauwe realiteit en gaat Max zijn ondergang tegemoet. Heftig!

Rachel en Henry

In de tweedehandsboekwinkel van Henry's vader staat een kast met boeken waarin klanten mogen schrijven. Mensen omcirkelen woorden die ze mooi vinden, onderstrepen zinnen of laten boodschappen achter in de kantlijn: gedachten, vragen, wensen. Sommigen laten brieven achter tussen de bladzijden. Brieven aan

schrijvers, aan (ex-)vrienden of vriendinnen. In deze kast laat Rachel een liefdesbrief achter voor haar beste vriend Henry, vlak voordat ze gaat verhuizen. Maar Henry krijgt geen kans de brief te lezen. Het is zijn vriendin Amy die de brief ontdekt en die hem verstopt.

Jaren later keert Rachel terug naar de boekenwinkel. Ze vindt er een baantje. In de tussenliggende jaren is er veel gebeurd. Rachels jongere broer is verdronken en Rachel probeert haar leven weer zo goed mogelijk op te pakken. Henry heeft totaal geen weet van dit drama. Langzaam maar zeker groeit er een bijzondere vriendschap tussen de twee jongeren. Houdt Henry's relatie met Amy stand? Brengt de liefde Rachel en Henry tot elkaar?

In *Donkerblauwe woorden* vertelt Crowley beurtelings vanuit het perspectief van Rachel en Henry een stemmig liefdesverhaal dat met name bij meiden in de bovenbouw in de smaak zal vallen. Geen literatuur, maar wel een mooi verhaal, niet in de laatste plaats dankzij een originele benadering van het thema.

Neergeschoten

Starr Carter, zestien jaar oud, woont in een armoedige zwarte buurt, maar gaat naar een dure witte school. De balans die Starr tussen deze werelden heeft gevonden, wordt overhoopgehaald wanneer ze

getuige is van de dood van haar jeugd-vriend Khalil. Hij wordt neergeschoten door een politieagent terwijl hij zelf ongewapend is.

Starr is verdrietig en in de war, en moet haar weg zien te vinden in een wereld vol ongelijkheid en vooroordelen. Op school denken ze dat Khalil het er zelf naar heeft gemaakt, en noemen ze hem een crimineel en zelfs een drugsdealer. Maar Starrs buurtbewoners gaan ondertussen de straat op in protest tegen de politie, die geen onderzoek wil doen naar de schietpartij. Iedereen vraagt zich af wat er nu echt gebeurd is. Starr is de enige die daar antwoord op kan geven. Maar de waarheid spreken is lastiger dan ooit, want wat Starr zegt, of juist niet zegt, kan haar leven in gevaar brengen.

The hate u give is een hartverscheurend youngadultverhaal dat de lezer uitdaagt na te denken over de vooroordelen in de huidige maatschappij. Het verhaal wordt verfilmd door Fox 2000 met Amandla Stenberg (Rue in *The Hunger Games*) in de hoofdrol en George Tillman als regisseur. Schrijfster Angie Thomas is geboren en getogen in Jackson, Mississippi. In haar tienerjaren trad ze regelmatig op als rapper. *The hate u give* is haar debuut. ■

Rob van Veen

Voor meer informatie over deze maar ook andere boeken, ga naar <www.eenboekjeopen.nl>.